

1748.

1. Henning, Siegfried Coes. : De moralitate incurrionum
2. Balthasar, Augustinus : De poenae capitalis executione
perfecta non iteranda.
3. Brockman, Georgius et Soldman, Joachim Ch. tit. : De
differentia Reformationum nominalium et realium.

1749.

1. Balthasar, August, de : De usuris, jure Lubecensi,
in concursu creditorum, in eadem classe cum sorte
integre collocandis
2. Balthasar, Augustinus, de : De favore depositi

1750.

1. Helwart, Petrus : De potestate principis circa
privilegia
2. Balthasar, Augustinus, de : De jure rei feudalis
speciatim reformationis feudi in Pomerania

1757

1. Heminga, Siegfried Caesr : Programm, quo - - - :
De luctu a eoi antiqui et diuersis lugendi temporibus
Dissert Simulque ad festum reuocacionis Christi-
seuote celebrandam, ciues academicos iuorat
2. Heminga, Siegf. Caesr, ab : De executione pœnalis
capitalis interrupta, iteranda ac consummata,
et de jure circa sepulturam reorum.
3. Balthasar, Augustinus, de: De iuribus viduarum nobilium
in feudis Pomeraniae inferioris
4. Balthasar, Augustinus, de : De remissione mercedis
in locatione praediorum rusticorum ab inguis damnatione
ex hae pecorum conductoris contingens.

1758.

Heminga, Siegfried Caesr, ab : De obligatione successoria
ad antecessoris sui debita ex feudis imperii prae-
stanta.

1737.

Schlichtkrull, Christ. Nic. : An avo aviaque nepo-
tulus tutores constituere testamentarios liceat,
vivis adhuc illorum parentibus?

17

1.

2.

3.

4.

17

Q. D. T. O. B. V.
DISSERTATIO JURIDICA
QUESTIONEM EXHIBENS:

340
13

1757

AN

AVO, AVIÆQUE NEPOTIBUS
TUTORES CONSTITUERE TE-
STAMENTARIOS LICEAT, VIVIS ADHUC
ILLORUM PARENTIBUS?

QUAM

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,

DOMINO

ADOLPHO FRIDERICO IV.

DUCE MEGAPOLIS REGNANTE,
PRINCIPE VANDALIE, SVERINI ET RACEBURGI, COMITE SVERINENSI,
TERRARUM ROSTOCHII ET STARGARDIE DYNASTA &c.
ORDINIS SERAPHINORUM ET AQVILE ALBÆ EQVITE AURATO.

ANNUENTE INCLYTA FACULTATE JURIDICA
PRÆSIDE

CHRIST. NIC. SCHLICHTKRULL,

JURIS UTRIVSQUE DOCT. ET SUMM. REG. TRIB. ADVQC.

PUBLICO ERUDITORUM EXAMINI

DIE XXI. JUNII ANNO MDCCLVII.

SUBMITTIT

JOHANNES JACOBUS SCHULTZ,

L. L. CULTOR.

GRYPHISWALDIÆ STANNIS STRUCKIANIS.

QUESTIONIUM
AVO AVTOU NEPOTIUS
TITORES CONSTITUTE TE
STATUTARIE LICET VITV ADHUC
ILLORUM TAV NITEL
RECTORE AVTO AVTO AVTO
SERVANDO AVTO AVTO AVTO
DOMINO
ABOLPHO FIBERICO IV
CHRISTINO NICHITULLI
JOHANNES JACOBS SCHLUBER
LITVAVIAE STAVV STUCKIANI

PRINCIPATUS RUGIÆ,
ORDINIS EQUESTRIS
ILLUSTRISSIMIS
DNN. COMITIBUS
PERQUE ILLUSTRIBUS
DNN. BARONIBUS
NEC NON
VIRIS RELIQUIS
GENEROSISSIMIS,
GLORIA MAJORUM SUISQUE MERITIS
CLARISSIMIS,

MÆCENATIBUS, FAUTORIBUS

ATQUE

PATRONIS SUIS

SUMMO PIETATIS CULTU DEVENERANDIS

HOCCE

EXERCITIUM ACADEMICUM

OMNI, QUA DECET, ANIMI OBSERVANTIA

CONSECRAT,

NEC NON

VIRIS RELIGIIS

GENEROSISSIMIS

GLORIA MAJORUM SUÆQUE MERITIS

CLARISSIMIS

devotissimus

J. J. SCHULTZ.

AD
PÆNOBILISSIMUM DOCTISSIMUMQUE
DOMINUM · RESPONDENTEM,

Consanguineum suum dilectum.

*Nescit in occultis virtus latitare medullis,
Mentis at eximie fervida flamma micat.*

*Sic Tota splendet, Juvenis Doctissime, virtus,
Dum prompto scandis pulpita nostra pede.*

*Gratular ex animo, pergas incumbere Musis,
Patria sic quondam premia digna dabit.*

Hæcæ pauca, benevolentie testande causis,
lubenti adjecit manu

ULRICUS GEORGIUS GÜNTHER,
Min. Acad. Publ.

NOBILISSIMO AC DOCTISSIMO
DOMINO RESPONDENTI,

Amico atque Confobrino suo integerrimo,

S. D. P.

C. U. LUHDE, Ph. & Th. Cultor.

Quantum incommodi, quantumque infortunii in genus redundaret humanum, nisi SAPIENTISSIMUS una cum obligatione, mortalium cuilibet imposita, sobolem scilicet procreandi, quemlibet liberos susceptos educandi, eodem quoque obstrinxisset vinculo. Quis enim, corrupta natura, ad vitam in lucem editorum sustentandam necessaria præberet, & quis præter ea, ea, quæ ad commoditatem vitæ spectant, in promptu haberet? Certe adesse nemo. Quis virium infantum emendationi operam daret? Quis animam, quisque corpus curaret? Membra societatis inutilia, cives in expeditionibus rudes, officiorumque erga alios contemtores evaderent. Nullam Dei, nullamque Religionis cognitionem haberent, veluti ferae nascerentur, sic vitam agerent, sicque morirentur. Nati fuissent liberi, ut tantum nascerentur, ceteroquin nihil. Quæ adversa fortuna! qua nulla unquam concipi potest pejor. Ad gratas perceptiones sine fine utendas esse creatum hisque carere, Ah! proh dolor! quæ miserabilis hominum esset conditio. Qui ad educandum sobolem suntus, introducto domino, necessarios collocaret, esset nemo. Ast enim vero hæcæ omnibus sapientia prospexit divina,

divina, parentibus ardentissimam in liberos inclinationem imprimendo, quippe qui liberos intensissimo prosequuntur amore, adeoque omnia quam lubentissime suscipiunt, si unde salus liberorum optime oriatur. Liberos suos Deo ac Religioni, Societati Patriæque dant atque dedicant, inde Deo grati, Religionis æstimatores, societatis promotores, Patriæque cives exoptatissimi jure meritoque existimandi.

Tibi, Amice suavissime, specimen quoddam sub Præsidio Viri Consultissimi, quem fautorem quemque amicum venerari mihi contingit, ventilaturo, ex intimis cordis mei recessibus gratulor. De assidua Tua diligentia litterarumque qua dissertationis hujus, quam eruditissime conscripseris, ventilatio ipsa testabitur, quæ, uti nullus dubito, strenua ac solidissima futura est. Summum benignissimumque imploro Numen, studiis ut in posterum Tuis adit, sic veritatis, ipsa duce veritate, viam feliciter permeabis, sic metam, quam Tibi præfixisti, percurrere facillimum erit, sic denique Tibi & temporaria & æterna erit salus. Nihil, nisi amicitia Tuæ me commendare, restat, qua nil gratius nilque acceptius mihi contingere potest. Vale!

PRÆNOBILISSIMO DOCTISSIMOQUE
DOMINO RESPONDENTI

S. P. D.
CAROLUS LINDE.

Amicorum carissime, diu animus Tuus egregie fertur, ad comparandam eruditionem, id quod præcipue postulat, a litterarum studiis delecto. Colis Deum ter optimum maximum, & ipsius auxilio omnia difficilia relevantur. Viris doctissimis Te informandum tradidisti, quorum præceptis politur ingenium Tuum. Indefesso studio incumbis in litteras, fere ut in succum & sanguinem convertas libros Tuos. Ex his patet, Te brevi tempore hæc in musarum sede, tantas in scientiis fecisse progressiones, ut sine dubio specimen eruditionis Tuæ, hæc in loco acquisitæ, sis magna cum approbatione & honore publicè exhibiturus. Laude ergo, omniumque bonorum gratulatione, ac plausu, dignissimi sunt conatus Tui, verandi, ut Poeta ait, quid humeri Tui ferre valeant, quidve recudent. Perge, ut coepisti, indefesso studio & fructu perenni, studia Tua persequi, profecto tunc Tibi deferentur, optata dignitatis munera & quilibet fausta ac felicia Te manebunt, quæ certissime sperare possunt, qui similem Tecum indefessam ac sobriam in studiis colendis adhibent curam. Me quoque amicitia Tua, mihi exoptatissima, semper complectaris rogo obnixissime. Vale.

PRÆFAMEN.

Privatis Juris Doctoribus, statuta inelytæ Facultatis Juridicæ Gryphicæ, facultatem publice docendi jura, prohibent, nisi sub illorum Præsidio Dissertatio quædam antea ventilata sit. Ad Dissertationem itaque, vi hujus statuti, ex Jure Civili tam Romano, quam Germanico desumptam: *An avus avique nepotibus, vivis adhuc illorum parentibus, tutores constituere testamentarios, valeant?* conscribendam, animum compuli, & publice modesto eruditorum examini eandem subjiciendam constitui: Quo legibus prudenter latis obtemperarem, nec Celeberrimæ Facultatis Juridicæ in me benevolentia, qua per semestre spatium facultas Institutiones publice explicandi mihi indulta est, diutius abuterer.

Faxit Deus ter optimus maximus, ut imminens actus disputationis prospere succedat, & ut æquo suscipias animo, Benevole Lector, exercitium hocce academicum, oro atque rogo.

CAPUT PRIMUM.

De Tutela, ejusque Speciebus.

§. I.

Homines ad perfectam nondum provecti ætatem, comprobante experientia, neque se ipsos, nec in bonum actiones dirigere finem, nec quid eligendum, aut fugiendum, neque statum sponte defendere externum, nec se tueri, bonaque prudenter administrare valent. Im-

De Tutela

necessitate.

matura ætas vitiiis abundat, morumque probitate eget, & ob rationis defectum, coecam affectibus præstat obedientiam, inque unum alterumve rapitur extremum; Inde ortum trahit luxuria, prodigalitas, quæ juventuti in deliciis, bonaque dilapidantur, & pro divitiis irrum-pit ægestas. Sceleratissimi inde oriuntur cives, ad nefanda proclives crimina, & inutilia Reipublicæ membra. Quo igitur harum personarum propria felicitas, atque Reipublicæ promoveatur salus, persona, ab hisce vitiiis libera, constituenda est, quæ actiones dirigat, mores formet, statumque internum perfectiorem ad reddendum summam impendat curam, bonaque, quo conferrentur, & augeantur, sincere administret; Et quum per tutelam hocce obtinetur, necessitatem tutelæ nemo in dubium vocabit.

§. 2.

Tam minores, quam im-puberes Jure Germanico sub tutela continentur.

Principium Juris Romani, quod ad impuberes tutela, ad minores autem respiciat curatela, a Jure Germanico plane alienum videtur. Non enim annis pubertatis finitur tutela, & initium capit curatela, sed ad annos usque majorenitatis, in invitos etiam a), secundum Jus Germanicum, & praxin hodiernam continuatur tutela b), nec Jus Germanicum antiquum inter impuberes, atque minores ullam statuit differentiam c). Conclusio inde erit inferenda, curatorem, Jure Germanico primario non dari minoribus *) , sed tam minoribus, quam impuberibus constituendum esse tutorem, qui pupilli educationem & bonorum suscipit administrationem.

Scholion. *) Quamvis minoribus primario non detur curator, sed tutor potius; Illis tamen curator, qui tutori adjungitur, constitui potest; Quum tutela in totum non excludat curatelam d), sed quibusdam sub circumstantiis illam admittat.

§. 3.

Tutelæ definitio.

Tutela igitur pro conceptu Juris Germanici generaliter ita erit definienda, ut non ad impuberes solum, sed minores etiam sit applicanda

a) *Ord. Polit. 1577. Tit. 32. §. 1.*

b) *BEYER in Diss. de hodierna Tut. & Curat. differentia, & HEINECCIUS ad Inst. Lib. I. Tit. XXII. §. 278.*

c) *GERTNERI Diss. Jure Germ. impuberes & min. non distinguente.*

d) *Lib. 27. ff. de Test. Tut. L. 9. C. Qui dare Tutor.*

canda (§. 2.) & est officium quasi publicum, quo quis pupilli educationem primario, & bonorum suscipit administrationem. Pupillus autem est, persona sui juris defectu legitime etatis laborans. Illa autem persona, quæ pupilli educationem, & bonorum administrationem suscipit Tutor audit.

Definitur
Pupillus &
Tutor.

Idiomate germanico per vocabulum Vormund, exprimitur tutor, sub quo jure etiam Germanico curator, qui jure Romano minoribus, qua talibus, constituebatur (§. 2.), comprehenditur. Curator autem, qui tutori nonnunquam adjungitur, vel fœminis majorennibus jure Germanico, ad certum solemnem, vel judiciale expediendum actum, vel certæ rei datur, in Jure Lubecensi e) nomen eius Besorgeres, & speculo Saxonico f) eius Besorgeres recipit.

Scholion.

§. 4.

Priusquam diversas tutelæ aggredior species, notionem, quæ in definitione supposita (§. 3.), latitant, paululum erunt adumbrandæ, legibusque comprobandæ, quæque de tutela in genere dici merentur, & ad meum præsertim tendunt scopum, breviter sunt afferenda. Cum per educationem impuberum atque minorum, status tam internus, quam externus illorum reddatur perfectior (§. 1.), ad aliorum autem perfectionem efficiendam homines Jure Naturæ obligentur (per Lem. J. Nat.) consequens est; Homines ad educationem impuberum atque minorum suscipiendam esse obligatos. Per illam autem educationem Reipublicæ simul obtinetur salus (§. cit.), omnes autem in civium numero recepti, ad Reipublicæ salutem promovendam, se reddiderunt obstrictos, ideoque ad illam pupillorum suscipiendam educationem omnes Reipublicæ obstricti sunt cives. Illam tutelæ onus suscipiendi necessitatem, civibus Jus inculcat Romanum, & civitati adscriptos, ad illud suslinendum, compellit g), quod in foris etiam Germaniæ, omnibus Jureconsultis fatentibus, atque hodierna annuente praxi, recenti adhuc viget consuetudine. *Negotium autem, quod cives, ad salutem Reipublicæ promovendam, subire coguntur, Munus vel Officium*, in sensu generali, dicitur. Nullum igitur est dubium, quin tutela officium vel munus dici possit. *Officium autem, quod immediate ad Reipublicæ tendit salutem, Publicum, audit: Quod vero mediate, ad reipublicæ fe-*

Tutela est
officium qua-
si publicum.

A 3

licitatem

e) Lib. I. Tit. 7.

f) Lib. I. Tit. 31.

g) Pr. Instit. de Excusat. Tut. & Lib. I. ff. de Vacat. & Excusat. mm.

licitatem præferri respicit, Quasi-Publicum appellatur. Tutela igitur, quum pupilli felicitatem primario, & per consequentiam reipublicæ modo promovet salutem (§. 1.), non officium publicum, sed quasi publicum dici meretur.

§. 5.

Quod consistit in educatione pupilli, & bonorum administratione.

In pupilli autem educatione & bonorum administratione, tutoris consistit officium. Primario enim personæ, & secundario rei tutor datur: Pupillum igitur defendere, actiones ejus dirigere, & quæ ad pupilli statum internum perfectiorem reddendum contribuunt, impendere obligatus est *b*). Hoc est primarium tutoris officium, cum quo autem alia adhuc consociata est cura, nempe ut prudenter pupilli bona administraret *i*), ne dilapidentur, & status ejus externus efficiatur imperfectior. Tutor igitur, qui utrumque præstitit, suo plenarie satisfecit officio, finemque obtinuit tutelæ. Innuit & hoc Imperator Justinianus, tutoris consistere officium, in pupilli educatione, bonorumque administratione, definiens: Tutelam esse *vim atque potestatem k*). Vis enim primario ad pupilli respicit educationem, potestas autem, ad bonorum tendit administrationem *l*). Negandum igitur non est, tutoris officium primario in pupilli educatione, & bonorum consistere administratione.

§. 6.

Differentia inter tutorem & curatorem.

Ex jam adductis (§. 5.) differentia inter tutorem, & curatorum per se patebit; Tutor primario personæ, & per consequentiam rei, curator autem primario rei, & per consequentiam personæ modo datur *m*). Curator ita etiam constitui potest, ut plane non suscipiat pupilli educationem, si pupillus nempe in tutela, vel patria adhuc constitutus est potestate: Tunc enim ad tutorem (§. 5.), vel patrem pertinet educatio: Curator denique ad certam causam *n*), dirigit tantummodo pupilli actiones, quæ in hanc influunt causam, ad certam autem causam tutor

b) L. pen. PR. ff. de in rem verso & L. 12. §. 3. ff. de Administr. Tut.

i) L. 21. §. 2. ff. De Excusar.

k) §. 1. Instit. de Tutela & L. 1. ff. eod.

l) MARCIUS ad Institut. pag. 85.

m) §. 2. Instit. de Curat. L. 20. ff. de R. N. Lib. 8. C. de nuptiis. Lib. 12. §. pen. ff. de Administr. Tut.

n) §. 2. Inst. de Curat.

tutor constitui nequit *o*); Hinc habes generales quasdam inter tutorem, & curatorem differentias, quas nec Jus respuit germanicum. Illa autem Juris Romani differentia, quod tutor impuberibus, curator vero minoribus sit constituendus, a jure Germanico plane aliena est (§. 2.), quam & minoribus tutor, neutiquam autem curator, detur.

§. 7.

Efflagitat porro tutelæ definitio, ut adsit persona sui juris, quæ sub tutela continetur (§. 3.) Personæ enim alieni juris duplici ex ratione in tutela esse nequeunt; Hæ enim sub alterius, patriæ, maritali, vel dominicæ sunt potestate (p. *Def.*), quæ autem potestas semper excludit potestatem, ex lege tutoribus concessam. Personarum alieni juris diriguntur actiones, & ab illis, in cujus degunt potestate, suscipitur educatio, tutor ergo ad educationem aspirare non potest, quæ tamen ad essentiam pertinet tutelæ (§. 3.) Personis igitur, alieno juri subiectis, tutor constitui nequit. Ipsa definitio tutelæ in legibus obvia, satis superque illud confirmat. Definitur enim tutela, quod sit vis, atque potestas in capite libero *p*): De personis autem sui juris caput prædicatur liberum *q*), ideoque non nisi in personis sui juris, locum invenit tutela.

Sub tutela
personæ sui
juris conti-
nentur

§. 8.

Tutela denique ad personas, quæ legitimam nondum attigerunt ætatem, pertinet (§. 3.) Hæ enim, cum, ob imbecillitatem ætatis imperfectæ, nequa suas dirigere actiones, neque bona prudenter administrare valeant (§. 1.) indigent omnino, tam ob propriam felicitatem, quam Reipublicæ salutem, tutoris auxilio (§. 1.) In jure autem Romano ad pubertatis annos restricta erat tutela, hisce autem impletis, curatela initium capiebat (§. 2.) *r*). Ab hac Juris Romani dispositione Jus longe distat Germanicum, quod ad annos majorem ætatis *) extendit tutelam *s*) fugitque curatela minorum, quæ propelleret tutelam (§. 2.) Jure igitur Germanico tam impuberes, quam minores in tutela continentur, non autem, neque Jure Germanico, neque Romano personæ

&

quæ ad per-
fectam æta-
tem nondum
pervenerint.

- o*) §. 4. *Inst. Qui Test. Tut. dari possunt.* *p*) §. 1. *Inst. de Tutel.*
q) GELL. *N. Att. Lib. 5. Cap. 19.* ULP. *Frag. Tit. IV. §. 15.*
r) *L. fin. C. Quando Tut. esse desin. & PR. Inst. Quib. modis finit. Tut.*
s) MEVIUS *ad Jus Lubec. Lib. 1. Tit. 7. Arr. 1. num. 14.*

personæ ad annos majorennitatis provectæ **, quibus nullus amplius in-
hæret legitimæ ætatis defectus.

Scholion I. *) Universali consuetudine inter Germaniæ antiquæ incolas, annum de-
cimam octavam, pro fine ætatis minoris, receptum fuisse, contendit,
summa laude dignus LUDEWIGIUS †): Hujus autem asserti veritatem,
in dubium haud immerito vocavit. *Illustr. Dom. LEYSER u)*. Id au-
tem firmo stat talo, per totam fere Germaniam inter privatos, annum
vigesimalium quintum pro termino majorennitatis, cum juris Romani
usu, esse receptum, & Electoribus annum decimum octavam in *Aurea
Bulla* esse concessum v), inque Saxonia annum vigesimalium primum,
ex inveterata obtinere consuetudine x) satis superque constat.

Scholion II. **) Hæ personæ, quamvis in tutela contineri nequeant, ob sexus lubri-
citatem, animæ vitium, & corporis imbecillitatem, vel aliam causam,
quæ efficit, ut rebus suis superesse nequeant y), in curatela tamen re-
digi possunt. Hinc ex nonnullorum statutorum dispositione sub per-
petua gemiscunt curatela fœminæ z), sub qua etiam, furiosi, mente
capti, prodigi, absentes, & morbo fontico laborantes, continentur a).
Et quamvis ex Jure Lubecensi, fœminæ innuptæ sub perpetua degant
curatela, mores tamen Pomeraniæ nostræ, & reliquarum provincia-
rum, in quibus alias Jus viget Lubecense, ab illa recesserunt disposi-
tione, ita ut in fœminarum libero positum sit arbitrio, an curatorem
petere, atque accipere velint, nec ne b). Ad actum tamen judicialem
expediendum, fœminis constituitur litis curator c).

Tutelæ spe-
cies.

1. Testa-
mentaria.
2. Legitima.
3. Dativa.

§. 9.
Definitio pro fine nostro paullulum perlustrata, ad diversas tute-
læ species erit transgrediendum. In Jure Romano tres asseruntur tu-
telæ species, prima *Testamentaria*, quæ ex testamento, vel codicillo te-
stamento confirmato, in quo tutor designatus, oritur. *Legitima*, quæ im-
mediate ex lege proximioribus deferitur, quæ proximitas ex jure succe-
dendi dijudicanda d): *Ultima Dativa*, quæ auctoritate magistratus ci-
vibus

†) In der vollständigen Erläut. der G. B. Tit. 7. §. 4. lit. L. m.

u) In *Addit. XV. ad Diss. de Feudis Brunsvic.* v) Tit. 7.

x) *Speculo Sax. Lib. 1. Art. 42.*

y) §. 4. *Instit. De Curat.*

z) *Ius Hamb. Lib. 1. Tit. 9. Art. 1. §. 5. Lubec. Lib. 1. Tit. 7. Art. 1. §. 4.*

Jur. Sax. Elect. Parr. II. Const. 15.

a) *HOPPII Comment. ad Instit. Tit. XXIII. de Curat.*

b) *MEV. Parr. V. Decis. 99.*

c) *IDEM ad I. Lub. Lib. 1. Tit. 7. Art. 8. num. 26.*

d) §. 2. *Instit. de Legit. Agnat. Tut.*

vibus commendatur. Ex Jure autem Germanico quarta, *Paclitia* nempe, descendit tutelæ species, *que tutela in pacto inter vivos determinatur*: Quæ inter Principes atque Imperii Romano Germanici Illustres præsertim, ad hunc usque diem obtinet. Multi quidem allatam tutelæ divisionem rejiciunt Doctores, & unicam speciem, dativam nempe; admittendam esse contendunt, ego autem, quadripartitam divisionem retinendam esse, persuasus sum, atque existimo.

§. IO.

In Legibus XII. Tab. tutela fundata est testamentaria e). Paterfamilias enim, de rebus, quas in dominio continet Quiritario, per ultimam voluntatem, pro lubitu, disponere valet. Liberi ratione patrisfamilias pro rebus Jure Romano habentur f), in quas pater dominium exercebat Quiritarium g): Uti igitur de reliquis rebus patri disponere licebat, ita & de liberis suis disponere valebat. Ab ejus igitur libera dependet voluntate, an liberis tutores in testamento constituere velit, nec ne. A patrisfamilias igitur dominio in liberos Quiritario testamentaria dependet tutela. *Dominium autem Quiritarium patrisfamilias in liberos*, pro conceptu Juris Romani, *Patriam* constituit *Potestatem*. Fundamentum igitur tutelæ testamentariæ in patria positum esse potestatem nemo negabit h). Duæ generales inde fluunt regulæ: Quibus competit patria in liberos potestas, illi tutores in testamento etiam constituere possunt: Cui autem talis non adtribuitur potestas, illis tutores dare testamentarios, nec permissum est i).

Tutelæ Testamentariæ fundamentum.

Quamvis ratione patris liberi habentur pro rebus, ratione aliorum tamen ingenuorum, atque civium personis æquiparantur k). Respectu tutoris igitur, a patre dati, non pro rebus sed personis liberi reputandi sunt, ideoque tutor non rei, sed personæ constitutus est.

Scholion.

§. II.

Ultima regula multas passa est exceptiones, dum & personis, nullam patriam habentibus potestatem, facultas, tutores dandi testamentaria-

e) ULP. Frag. Tit. II. §. 14.

f) HEINECC. ad Inst. Lib. 1. Tit. IX. §. 135. de Pat. Por.

g) BYNCKERS. de jure occid. liberos Cap. 1. p. 145.

h) L. 73. §. 1. ff. de R. I. §. 3. Instit. de Tut.

i) per arg. ex L. cit.

k) HEINECCIUS c. l.

mentarios, concessa est. Illas autem, quantum ad nostram adspirent finem, infra asserendi locus erit. Nec de parentum tutela legitima, in presentia agere lubet, sed breviter illam, in sequenti capite, tangere, constitui.

CAPUT SECUNDUM.

Quomodo avus aviaque nepotibus tutores constituat Testamentarios, vivis illorum adhuc parentibus?

§. 12.

Suppeditatur definitio de Parentibus, Patre, Matre, Liberis, Filiis, Filia- bus, AVO, Avia & Nepotibus.

Priusquam ulterius progredior, & in quantum avo aviaque tutores constituere testamentarios liceat, etiam, nonnullas premittendas esse definitiones, existimo. Thema Dissertationis nostrae propositum, ut in sequentibus, de avo, aviaque patre, atque matre, nepotibus agamus, efflagitat. Ut igitur de hisce personis, distinctam suppeditemus ideam, nostrum desiderat officium. *Personæ, quæ rationem existentiam alicuius continent proximam*, comprobante usu loquendi, vocantur *Parentes*. Cum ad hanc autem efficiendam existentiam, duæ diversi sexus requirantur personæ, hæc etiam diversis consignandæ sunt nomini- bus. *Persona illa masculini sexus, Pater* *); *Alteræ feminini generis, Mater* audit. *Personæ autem, quæ ex his suam traxerunt existentiam, Liberi* **) & *pro sexus diversitate, Filii, vel Filie* appellantur. *Pater patris, vel matris, Avus, & mater matris, vel patris Avia, & Liberi ratione avi, vel avie, dicuntur Nepotes.*

Scholion 1. *) Patris nomine avus plerumque etiam in Jure venit l). Glossatores inde universalem traxerunt regulam; quod ubi in Corpore Juris de patre fiat mentio, de avo etiam sit intelligendum m).

Scholion 2. **) Liberos nomine, non liberi solum primi, sed ulterioris etiam gradus, præsertim nepotes, in Jure obveniunt, filiorum autem, posthumi, & filie n), & nonnunquam nepotes o) continentur.

§. 13.

l) MEV. ad Ius Lub. P. I. T. I. Art. 5. n. 9 & 12.

m) BARTOL. in L. Liberi. in fin. ff. de V. S. & L. Inst. Interp. & L. parentis. BALDUS in L. Appell. ff. de V. S. in L. Scimus n. 12. C. de Inoff. Test.

n) L. 6 & 16. ff. de Tut. Test. & §. ult. Inst. Qui Test. Tut. dare poss.

o) L. 84 & 201. ff. de V. S.

§. 13.

Tutelæ testamentariæ fundamentum in patria consistere potestate, Avus paternus gaudet in nepotes concessam esse potestatem, sponte dein flu-
 Jus statuit Romanum (§. 10.) Probandum igitur erit, avo, in jure Romano, patriam in nepotes concessam esse potestatem, sponte dein flu-
 et, jus, nepotibus tutores constituendi testamentarios, competere avo-
 Ex principio juris Romani: Quod qui ipse sub alterius degit potestate, ille in simili potestate, alium habere nequeat *p)*, concipiendum erit: Filium, qui iustas contraxit nuptias & ex illis liberos procreavit, in patris autem sui remanet potestate, sibi non posse in liberos patriam acquirere potestatem, sed dum filius in patria constitutus est potestate, nepotes etiam in avi nascuntur potestate *q)*. Vi patriæ potestatis igitur avo, filium emancipare, & nepotes in patria retinere potestate, vel nepotes ex sua dimittere potestate, filium autem ut in sua remaneat potestate adigere competit. Avus itaque vi suæ potestatis nepotibus tutores constituere testamentarios valet (§. 10.). Diversi autem separandi sunt casus, qui illam generalem limitant atque restringunt regulam.

Si avus tam filium suum, quam nepotes, sub sua retinuit potestate patria tunc vi potestatis patriæ nepotibus tutores dare testamentarios haud valet: Avi enim potestate per mortem dissoluta, nepotes in potestate recidunt sui patris; Personæ autem quæ in potestate alterius continentur, alieni juris sunt (§. 7.), ergo & nepotes post avi mortem, in potestatem patris relapsi, personis alieni juris sunt annumerandi; Personis autem alieno juri subjectis tutores dari nequeunt (§. 7.), ergo nepotibus post mortem avi in patris potestate relapsis, ab avo nullus constitui potest tutor testamentarius *r)*.

Nepotes in avi remanent potestate, quamvis avus filium emancipavit suum, vel filius per mortem ex patris excessit potestate, nec avo mortuo, nepotes in patris antea emancipati recidunt potestatem, sed pro personis sui juris tunc reputantur. Avus autem, vi suæ potestatis nepotibus, in patris potestatem non redactis, tutores dare testamentarios, valet *s)*. Avus igitur nepotibus, quos post emancipationem filii, in sua retinuit potestate, jure tutores constituendi testamentarios

B 2

gaudet.

p) L. 21. ff. ad L. Inl. de Adul.

q) L. 1. ff. de Tut. Test. §. ult. Inst. de Pat. Por.

r) L. 1. ff. de Test. Tur. §. 3. Inst. de Tut.

s) eod. loco.

Lim. 1.

Lim. 2.

gaudet. An autem avus nepotibus emancipatis recte tutores conferrat testamentarios, infra paucis evincam. (§. 15. 17. 18.).

§. 14.

Avus ma- Filia, quæ justas iniit nuptias, a patris soluta est potestate, & in
ternus nepo- manum cadit mariti, inque aliam, mariti nempe, transit familiam.
tibus tutores Hinc dici non potest, filix liberos in avi natos esse potestate, nec pa-
constituere triam potestatem per filiam in nepotes acquiri posse avo: Cum se-
testamenta- cundum Jus Romanum, nulla gaudeat in liberos potestate mater *r*),
rios non va- quæ in avum transferri posset. Sequitur inde ut nulla potestas patria
let. avo, in nepotes ex filia natos, competat, quo conclusio porro erit
inferenda: Avum nepotibus ex filia natis testamento tutores dare
non posse (§. 10.).

§. 15.

Nec avus Per emancipationem patria dissolvitur potestas. Pater igitur qui
nepotibus e- filium emancipavit vel simul cum nepotibus; Vel filium in potestate
mancipatis. retinuit, nepotes autem emancipavit, neque in filium, nec nepotes pa-
triam amplius exercet potestatem *u*). Avo itaque nepotibus semel e-
mancipatis, vel post parentum emancipationem natis, tutores constitu-
ere testamentarios, non licet (§. 10.).

§. 16.

Nec avix. Duplex adest ratio, quæ tutores constituere testamentarios pro-
hibet aviis. Prima in eo consistit: Quod facultas consuecendi testamen-
ta, ob defectum juris standi in comitiis, Jure Romano antiquo fœminis non sit concessa *v*): Tutor autem testamentarius, in testamento, vel codicillo testamento confirmato necessario consignandus est (§. 9. x). Fœminis igitur, quod de aviis sine dubio asserendum etiam erit, jus dandi tutores testamentarios competere non potuit. Altera ratio in eo posita est, quod matri & avix nulla in liberos & nepotes concessa sit potestas (§. 14.) Pro conceptu enim Juris Romani, liberi pro rebus habebantur Mancipi (§. 10.): In rebus Mancipi Quiritarium acquiritur dominium (p. Def.). Dominium autem Quiritarium ad solos pertinet cives

r) §. 10. *Instit. de Aelopt.*

u) *PR. Instit. Quib. mod. Pat. Pot. solv.*

v) HEINECC. in *Antiq. Lib. II. Tir. XXI. & XXII. §. XIX.*

x) *L. 1. PR. & L. 3. ff. de Test. Tut. L. 73. §. 1. ff. de R. I.*

cives Romanos (p. Def.): Ideoque dominium etiam Quiritarium parentum in liberos, quod patriam constituit potestatem (§. 10.), ad solos cives respicit Romanos. Foeminae igitur res mancipi acquirere non poterant; ergo mater, & avia, dominium Quiritarium in liberos, & nepotes sibi vindicare non poterant, ideoque nec potestatem in illos exercere: Qui autem nulla gaudet in liberos potestate, nec illis tutores constituere testamentarios valet (§. 10.). Mater ergo & avia, liberis ac nepotibus, tutores dare testamentarios haud possunt.

Illustr. Dom. HEINECCIUS y) aliam nobis tradit rationem, quam ob rem matribus jure Romano antiquo nulla competeret in liberos potestas; Quia erant, tanquam filiae familiae in mariti manum. Attamen ex illa ratione concipi quidem poterit, matrem durante matrimonio sibi vindicare non potuisse in liberos potestatem, non autem quare dissoluto matrimonii nexu, per mariti mortem, praesertim in liberos post mariti mortem nato, matribus non attribuenda sit potestas, nec illa ratio effectibus matrimonii per usum initii correspondet. Aliam igitur generatorem afferendam esse rationem statuerim. Scholion.

§. 17.

Quamvis avus paternus nepotibus emancipatis (§. 15.), nec avus maternus (§. 14.), nec avia (§. 16.) nepotibus tutores constituere testamentarios valent, id jure tamen novo mutatum esse constat: Cum personis nulla gaudentibus potestate in liberos, facultas tutores dandi testamentarios, quibusdam sub circumstantiis, sit concessa. Patri enim, propter naturalem, singularem, & eximium in liberos, etiam emancipatos, amorem, liberis emancipatis tutores constituere testamentarios, permissum est. Ita tamen, ut illa datio magistratus egeat confirmatione z), quae autem sine inquisitione impetratur. Idem de avo etiam, non ob rationis identitatem solum a), sed quum sub patris nomine, avus in jure etiam (§. 12. *) comprehenditur, erit asserendum. Avo igitur tam paterno, quam materno, nepotibus emancipatis (& qui in nullius dein redacti sunt potestate) tutores dare testamentarios, licet, ita ut accedat magistratus confirmatio, sine inquisitione tamen.

B 3

§. 18.

y) *Comment. ad L. Jul. & Pap. Pop. Lib. 2. Cap. 12. §. 138.*

z) *§. ult. Inst. de Tut. Lib. 1. §. 1. & Lib. 3. ff. de Conf. Tut.*

a) *Per mult. Alleg. apud BARBOSAM Thes. locuplet. de Patre & Parent. Axiom. 1. p. rot. CYPREUS de Sponsalibus C. 3. §. 4. n. 12. HERT. Pa-roem. Jur. Germ. 81. L. 1.*

§. 18.

Nepotibus in potestate alterius auctoris avo tutores dare testamentarios non licet, ideoque nec Nepotibus in patris potestate constitutis.

Avus nepotibus emancipatis, qui nec sub avi, nec patris, nec alius personæ potestate continetur, tutores constituere testamentarios valet (§. 17.). Sin autem ratione avi pro emancipatis habentur, in alterius tamen tenentur potestate, personis alieni juris annumerandi sunt (§. 13.), quibus avus tutores constituere non potest testamentarios (§. 7.). Liberi ergo, qui in patris degunt potestate, vel post patris nati sunt emancipationem, vel simul cum patre ab avo emancipati sunt, non recipiunt ab avo tutores. Nonnullas, quæ tutelam avi testamentariam tunc excludant, afferre liceat rationes. 1ma, jam adducta est, quia nepotes, in casu præsupposito, non sui, sed alieni juris sunt: 2da, quia tam educatio, quam bonorum administratio, vi patris potestatis pertinent ad patrem; Tutor igitur ab avo datus, sine pupilli educatione, & bonorum cogitandus esset administratione, quod autem contra ideam Tutoris, & tutelæ essentiam (§. 3 & 5.), ideoque contradictorium esset. Tutela denique est remedium subsidiarium, quæ locum occupat, si liberi cura, & sollicitudine patris, quæ est optima b), destituti sunt c). Ex hisce rationibus, Jus Romanum conclusionem petit: Quod quicumque in patria potestate sunt, illi in tutela esse nequeunt d). Concedes igitur, avum non posse tutores constituere testamentarios nepotibus, qui in patris vivunt adhuc potestate.

§. 19.

Nec Nepotibus arrogatis, nec, plene adoptatis.

Per arrogationem homo sui fit alieni juris, dum in patris arrogantis redigatur potestate e). Filius arrogatus igitur, neque ante arrogationem in avi potestate est, quia persona sui juris est, neque post factam arrogationem, quia in patris arrogantis venit potestatem, & alieno juri subicitur: Hinc sequitur, ut avus neque vi patris potestatis ante arrogationem, neque post illam nepotibus arrogatis, tutores constituere possit testamentarios (§. 10 & 18.). Per adoptionem plenam patria dissolvitur potestas, & filius in patris adoptantis transgreditur potestate f): Avo igitur, nepotibus plene adoptatis, tutores dare testamentaria.

b) L. 7. PR. C. de Curat. Furios.

c) L. 16. PR. ff. de Minor.

d) PR. §. 1. 2. Inst. de Tut. & PR. I. De his, qui sui vel alieni juris sunt.

e) §. 1. Inst. de Adopt. L. 1. §. 1. L. 2. PR. ff. cod.

f) L. pen. C. De Adopt.

mentarios, non licet (§. cit.). Sin autem avus nepotes, quos in sua tenet potestate, minus plene adoptari passus est, nihilominus secius in patria remanent potestate nepotes *g*): Avus igitur vi suæ potestatis nepotibus, minus plene adoptatis, tutores constituere potest testamentarios (§. 10.).

§. 20.

Respicendum adhuc erit, an avo, tutores nepotibus dare testamentarios, liceat, si pater nempe nepotum mortuus, mater autem in vivis est? Nullum plane adest dubium, quin avus nepotibus, in sua constitutis potestate, tutores, vi suæ potestatis paternæ, dare posset testamentarios (§. 10 & 13.), quamvis mater adhuc vivat. Nobis autem de eo præsertim erit agendum casu, si avus nulla gaudeat amplius in nepotes potestate. Mater Jure Romano nullam in liberos exercebat potestatem (§. 14 & 16.), sed post patris mortem inter personas alieno juri haud subjectas referebantur liberi. Fœminæ quamvis alias secundum Jus Romanum ad tutelæ munus, quod est virile, non admittebantur, matri tamen singulari ex lege in liberos, indulta est tutela, ita ut reliquis legitimis præferatur tutoribus *h*): Tam ob eximium matris in liberos amorem, quam etiam, quia immediate ex sanguine matris orti sunt, cum reliquis autem agnatis, cognatisve mediate, per matrem nempe, vel patrem, sanguine conjuncti sint. Mater igitur reliquos proximitate præstat propinquos, ideoque ab hereditate liberorum omnes agnatos excludit cognatosve *i*), quam ob causam & mater in tutela liberorum legitima hinc erit præferenda (§. 9.). Quum autem omnis tutela evanesceat legitima, si tutor testamento datus extat *k*), non est ut dubitemus, quin tutor testamentarius, ab avo nepotibus datus, matri sit præferendus. Sin autem Mater liberorum jam adit atque gessit tutelam, tunc legitima matris tutela, testamentariam avi vel plane excludit, vel suspendit: Quia tutori legitimo, qui actu tutelam administrat, alius, de regula, adjungi non potest tutor *l*). Tutor itaque, ab avo nepotibus in testamento datus, matrem a tutela jamjam cepta excludere non potest. Quum autem testator in testamento, sub conditione,

Nepotes autem minus plene adoptatis ab avo tutorem recipiunt testamentarium.

Avo nepotibus tutores dare testamentarios competit, si horum pater mortuus, mater autem in vivis est.

g) §. 2. *Infl. de Adopt.*

h) *Auth. Matri & avia C. Qu. Mul. Tut. off. fung. Novell. 118. cap. 5.*

i) §. 4. 5. *Infl. de SC. Ferrulliano.*

k) *L. ff. P. R. ff. de Test. Tut.*

l) §. 5. *Inflir. De Curatoribus.*

vel ut a certo tempore, officium suscipiat tutelæ, constituere potest tutorem *m*), & avo ita tutorem testamentarium nepotibus dare licet, ut, finita tutela matris legitima, e. gr. si ad secunda transfret vota, tutelæ subeat munus. Illa itaque suspenditur tutela, usque ad conditio adjecta impleta est. Quamvis regulariter quidem, tutorem habenti non detur tutor, ab hacce tamen regula leges expresse unum excipiunt casum; Si nempe tutor conqueritur, se non sufficere solum administrare tutelam, tunc & ei alius adjungi potest tutor *n*). Avus igitur ad hanc querelam tollendam, tutorem testamentarium matri adjungere potest.

§. 21.

An avo nepotibus ex patris potestate dimissis, tutores constituere testamentarios competat?

Avum, nepotibus in patria constitutis potestate, tutorem dare non posse testamentarium, supra jamjam probatum dedi (§. 18.). Illustrandum adhuc erit, an avus nepotibus, ex patris potestate dimissis, tutores constituere testamentarios valeat? Post emancipationem liberorum imuberum, patri secundum Jus Romanum tutela legitima, exemplo Patronorum, vindicatur *o*). Quia autem tutela legitima nondum suscepta testamentariæ cedit (§. 20.), consequens est: Tutorem ab avo in testamento nepotibus datum, legitimam patris excludere tutelam, nondum susceptam. Sin autem pater, filii sui emancipati factus jam est tutor, alius constitui non potest tutor (§. 20.). Avus itaque patri, qui tutelam liberorum emancipatorum jamjam suscepit, alium tutorem testamentarium adjungere non potest: Nisi sub conditione, si patris tutela finita esset, & nepotes adhuc indigerent tutoribus, vel si pater queritur, se tutelæ munere solum fungi, esse imparem (§. 20.).

§. 22.

Quomodo avia nepotibus tutores constituat testamentarios?

Confero me denique ad avias, & quamvis Jure Romano antiquo nepotibus tutores dare non possent testamentarios (§. 16.) Jure tamen novo id mutatum, esse sequentia docebunt.

Fœminis jure novo testamenti factionem activam, concessam esse satis superque constat. Primum igitur impedimentum, quod fœminis, tutores dare testamentarios, obtabat evanescit (§. 16.): Et alterum multis per leges destructum est modis, cum, sub quibusdam circumstantiis

m) L. 8. §. 2. ff. de Test. Tut. §. 3. Instit. eod.

n) L. 21. §. 2. & ult. ff. de Excusat. & L. 39. §. 8. ff. de Administr. Tut.

o) Tit. XVIII. Inst. de Legit. Parent. Tut.

stantiis personis nullam in liberos potestatem habentibus tutores constituendi testamentarios concessa sit facultas. Sic & matri, quæ nulla gaudet in liberos potestate, ob naturalem inclinationem, eximium in liberos amorem, & præsumtionem, se optimum pro illis cepturam consilium, facultas liberis tutores dandi testamentarios, indulta est. Desiderant autem leges simul, ut mater liberos instituat heredes *p)* & ultra quidem legitimam, tunc data tutela ob benignam matris sustinetur voluntatem, indiget tamen confirmatione magistratus, cum inquisitione *q)*. Sin autem quoad legitimam, vel plane non mater liberos heredes scripsit, vel alio titulo, legati, aut fideicommissi, liberos in testamento aliquid reliquit, simul autem tutores constituit, tunc in omnibus adductis casibus a magistratus voluntate, atque libero dependet arbitrio, an tutorem, a matre ita datum, ad tutelam admittere velit, nec ne *r)*. Ideoque confirmatio, quæ cum inquisitione a magistratu datur, non ex juris necessitate fluit, sed in sola magistratus fundata est auctoritate ***). Ob rationis identitatem non solum idem de aviis erit asserendum, quæ ardenti amore in nepotes flagrant, sed etiam, quia Jure Romano extraneo tutorem constituendi testamentarium concessa est potestas, aviæ autem causa pro extraneo omnino melior reputanda est, majori igitur jure aviis, tutores nepotibus dare testamentarios, competit. Et quamvis expressam legis non inveni dispositionem, qua aviis, potestas nepotibus, tutores constituendi testamentarios, esset concessa, per argumentationem tamen ex *Lege II. ff. De Confir. Tut. vel Curat.* pro aviis argumentum trahi poterit, nec non ex *Lege 2. ff. cod.* Quo verba ita fluunt: *MULIER LIBERIS non recte testamento tutorem dat, sed si dederit, decreto Pratoris, vel Pro-Consulis ex inquisitione confirmatur &c.* Vocabulum *mulier* est generale, sub quo non mater solum, sed avia etiam comprehenditur; sub nomine *Liberorum* autem, nepotes in Jure etiam obveniunt (*§. 12. not. **). Concedes igitur, adductam legis dispositionem ad aviam posse etiam interpretari, & si omnes colligas rationes, a me allatas, nullum supererit dubium, quin de aviis idem esset intelligendum, quod de matre, tutorem dante, leges disponent.

p) L. Pater 4. ff. de Test. Tut.

q) L. 2. ff. de Confir. Tut.

r) L. 4. C. de Test. Tut. & Bynckersb. Obser. Lib. 2. Cap. 17.

**)* Si

Scholion.

*) Si mater vel avia in testamento tutorem designavit, liberos autem heredes non instituit, vel legitimam modo, vel plane nihil illis reliquit, hi tutores non pro testamentariis sed dativis reputandi sunt *1)*. Non enim ad tutelam admittuntur, quia in testamento dati sunt, sed quia magistratus illos admittere voluit, nec ob defuncti voluntatem, quam magistratus alias sequi tenetur *2)*, subeunt tutelam, sed ob iudicis iudicium.

§. 23.

Uterius de-
ducitur.

Ex supra jamjam adductis cognosci poterit, aviam nepotibus, in patris, vel avi, constitutis potestate, tutorem constituere non posse testamentarium (§. 7. & 18.): Nec arrogatis vel plene adoptatis (§. 19.): Sed emancipatis, qui in tutela non continentur (§. 20.). Sin autem tutor legitimus, vel dativus tutelam jamjam susceperit, tutor ab avia datus admittendus non erit (§. 20.), nisi sub limitationibus paragrapho citatae adjectis.

§. 24.

Tutela te-
stamentaria
ex Jure Ro-
mano in fo-
ris Germaniæ
translata est.

Omnia hucusque allata, ex Jure Romano desumpta sunt, ejusque principiis, ut mihi persuasum habeo, exacte conveniunt; Confero me autem ad Jus Germanicum, & pervestigabo, in quantum illud avo, aviaque, nepotibus tutorem dare testamentarium, permittat; Quod omnino cognosci poterit, si constat, in quantum Jus Romanum sit receptum, & cum Jure Germanici conveniat principiis, illud igitur a me erit adhuc eruendum.

Testamenta veteribus Germaniæ incolis fuisse incognita, ex TA-
CITO satis superque constat *3)*, nec in antiquissimis Germaniæ legi-
bus testamentorum invenies monumenta, nec usu Germanos inter an-
tiquissimos illa invaluisse reperies. Sequenti autem tempore, populi,
Italiæ confines, testamenta condere cœperunt, usus tamen illorum exi-
guus, & fere nullus erat. Cum receptione Juris autem Romani, ma-
gnum inter Germanos cœpit incrementum testamenti factio, tam ob
eximium Juris exotici auctoritatem, quam ob persuasiones Clericorum.
Testamenta igitur non ex moribus, vel Germaniæ descendunt legibus,
sed inter Germanos ex legibus Romanis desumpta sunt, ideoque illam
fere retinuerunt formam, quam Jus Romanum illis dedit *4)*, quod ex
Constitu-

1) Lib. 5. ff. de Confir. Tutor.

2) L. 1. §. 1. Lib. 3. ff. eod. & Lib. 26. §. 2. ff. De Test. Tut.

3) De Moribus Germanorum, C. 20.

4) KOPP. de Test. Germ.

Constitutione MAXIMILIANI I. cognosci poterit *x*). Cum defectu autem testamentorum, necessario tutelæ testamentariæ conjunctus est defectus; Tutela enim testamentaria, sine testamento cogitari non potest (§. 9.), non aliter igitur fieri potuit, quam ut nullus esset inter Germanos tutelæ testamentariæ usus. Cum autem testamenta inter illos introducta sunt, tutela etiam testamentaria suum sumit initium, quamvis non negandum, testamentorum usum longe antea fuisse, quam tutela testamentaria inter illos recepta esset; Et primum exemplum, tempore LUDOVICI BARBATI, Electoris Palatini, An. C. 1437. mortuus, exhibent Doctores *y*). Quamvis alii ex antiquioribus exemplis illam evincere cupiant *z*); Concedunt tamen, ob tutelæ pactitias, legitimas, & dativas, tutelæ testamentariæ usum esse oppressum. Id satis superque demonstrat, tutelam testamentariam, & legibus & Germaniæ moribus non esse enatam, sed cum testamentis originem ex jure paulatim traxisse Romano. Discutiendum itaque erit, in quantum principia Juris Romani, de tutela avi testamentaria supra explicata, principii Juris Germanici conveniant.

§. 25.

Parentibus quamvis Jure Germanico dominium, ut Jus Romanum statuit (§. 10.) non competat in liberos, Potestas tamen conceditur parentibus **)*, quæ ex primario illorum officio, ex educatione nempe, ut Jus Naturæ *a*), & Leges docent Germaniæ *b*), præcipue fluit, sine qua potestate educatio haud obtineri potest. Quam autem non ad patrem solum, sed ad matrem etiam, ex matrimonii fine, respicit educatio, ideo tam patri, quam matri potestas competit in liberos paternæ, maternæque, secundum Jus Naturæ, æque ac Germanicum *c*). Matris tamen potestas in multis, ob potestatem maritalem, restringitur a patre.

C 2

*) Pro

x) Von Notarien de 1512.

y) SCHILTERI Exerc. ad ff. 37. §. 34.

z) HERTIUS de Spec. Rom. Germ. Imp. rebusp. Sect. 2. §. 17.

a) HUGO GROTIUS D. I. B. & P. Lib. II. Cap. V. §. 1. PUFFENDORFF, BARBYRAK, GLAFEY & Excell. Dom. AHLWARDTS Einleitung in der Philosophie §. 985.

b) L. WISIGOTH. IV. 2. 14. BURGUND. Tit. 59. BAJUAR. Tit. VI. VII. §. 1. seqq. & XIV.

c) G. A. RENZI Mint. I. Rom. & Germ. in materia Pat. Pot. conspicua.

Scholion. *) Pro conceptu Juris Naturæ, atque Germanici *Parentum Potestas*, in complexu omnium jurium, quæ parentibus competunt in liberos, constitit. Illud Jus autem, a domini jure plane diversum est, & sub illo nil aliud intelligendum erit, quam facultas quædam moralis, parentibus concessa, omnia, quæ ad utilitatem liberorum tendunt, & ad illorum respiciunt educationem, suscipiendi, fructusque ex illorum percipiendi bonis, sibi que per illos acquirendi.

§. 26.

Non autem Inquirendum etiam erit, an avo, aviæque secundum Jus Germanicum competat in nepotes potestas? Quod negandum omnino videtur: Principiis Juris enim Naturæ, Jus inhæret Germanicum, & ad illa parentum determinat in liberos potestatem: Jus autem Naturæ, ut supra dictum (§. 27.), ex educatione, parentum in liberos desumit potestatem; educatio autem ex paternitate, vel maternitate, id est, ex procreatione, quam matrimonii efflagitat finis, scaturit, atque descendit: Procreatio autem liberorum unice ad patrem respicit maternæve, ideoque ad hos solos liberorum etiam pertinet educatio, & in illos patria, maternæve potestas. Avus igitur aviæque non procreant nepotes, quam ob causam nec ad nepotum educationem aspirare, nec potestatem patriam in illos sibi vindicare possunt. Hinc porro sequitur, ut avo & aviæ in nepotes, ex filio nondum emancipato natos, nulla competat potestas, ex eodem fuit denique principio, ut avus non possit emancipare nepotes, & filium in sua retinere potestate, nec filium ex potestate dimittere, & nepotem retinere. Idem comprobatur HOPPIUS dicens:

Hodie cum, uti sæpius dictum, ubique fere locorum nepotes non sunt amplius in potestate avi, sed patris sui, hinc frustra videtur queri: An retento in potestate filio, emancipare possit nepotes, aut vice versa &c.

§. 27.

ideoque nepotibus tutores testamentarios dare nequeunt.

Hiscæ principiis suppeditatis, nemo inficias ibit, non patrem solum, sed matrem etiam, vi suæ potestatis paternæ, maternæ (§. 25.), liberis tutores posse constituere testamentarios (§. 10.). Quam autem avus & aviæ nulla gaudeat in nepotes potestate (§. 26.), ideoque per se patet, avum, aviæque Jure Germanico nepotibus tutores non constituere posse testamentarios, ob potestatem (§. 10.), nec in eo casu,

d) *Comm. ad Inst. L. 1. Tit. XII. §. 7. in Usu hodie.*

fi avus filium in sua retinisset potestate, & nepos, ex filio nondum emancipato (§. 26.), natus esset e).

§. 28.

Quamvis quidem asserui, avum aviamque vi potestatis nepotibus tutores dare non posse testamentarios (§. 27.), negandum tamen non est, avo, aviaque facultatem nepotibus tutores constituendi testamentarios, ob singularem, atque eximium in illos amorem, esse indultam, & Juris Romani dispositionem in eo receptam. Inquirendum igitur erit an diversos obvientes casus, in quibus, praesertim tutor nepotibus ab avo, aviaque in testamento datus, ad tutelam possit admitti. Id antea tamen monendum mihi videtur: Confirmationem, quam Jus exigit Romanum, ob defectum quendam sanabilem, in tutela testamentaria obviam, secundum Jus Germanicum plane cessare; Confirmationem autem in praxi tutoribus necessaria, alium plane intendit finem; Ut magistratus nempe inquirat, an tutor officio suo satisfacere valeat, & pupilli bona sint secura. Omnes itaque tutores, tam legitimi, quam testamentarii atque dativi tali indigent confirmatione, quamvis tutores testamentarii recte dati sint, nec ullo laborent defectu f).

Generalia quaedam afferuntur.

§. 29.

Liberos, in patria constitutos potestate, tutores recipere non posse, quod contra ideam, essentiam, finemque tutelae est, supra jamjam probatum dedi (§. 18.). Firmo igitur stat talo, avum aviamque nepotibus, in patris viventibus potestate, Jure Germanico tutores dare non posse testamentarios (§. cit.). Concludi igitur poterit: Cum furor patris, filii adoptio minus plena, relegatio simplex, dignitas filii &c., patriam non tollat potestatem, quod in adductis casibus, avo, aviaque nepotibus tutores constituere testamentarios haud liceat.

Nepotes in patris potestate constituti ab avo aviaque tutores non recipiunt testamentarios,

§. 30.

Ad praescriptum Juris Germanici, non patri solum, sed matri etiam, in liberos competit potestas (§. 25.): Si itaque pater mortuus est,

Quod idem de nepotibus in matris po-

C 3

e) HOPPIUS in Comm. ad Inst. Lib. 1. Tit. XIII. ad §. 3. in usu hod.

f) Ord. Polit. de 1548. Tit. Von der Pupillen und minderjährigen Kinder Tutoren und Vormündern, & de 1577. Tit. 32. §. 12. Jus Lib. Lib. 1. Tit. 7. Art. 2.

testate con- liberi remanent in matris potestate g), ideoque in numero personarum,
stitutus valet. alieno juri subjectarum, ponendi sunt. Personæ autem alieni juris,
& quæ in parentum adhuc degunt potestate tutores recipere neque-
unt (§. 7 & 18.), quare nec liberis, post patris mortem, in materna re-
manentibus potestate, tutores constitui possunt, ideoque nepotibus, qui
in matris continentur potestate, avus, aviaque Jure Germanico tuto-
res dare testamentarios non valent *). Et quum matris in liberos po-
testas, per secundas quas contraxit nuptias, non dissolvitur, cognosci
etiam poterit, quare, pro meo judicio, nec avus, nec avia, si mater ad
secunda transit vota, nepotibus tutores in testamento constituere
queat **).

Scholion 1. *) Multi quidem contendunt Doctores, quod mater legitimis & dativis
preferenda sit tutoribus, testamentariis autem postponenda h), ideoque
tutor nepotibus ab avo, aviaque in testamento datus excludat matrem.
Attamen illi Doctores, ut vera fatear, plurimum fallunt, dum dis-
positioni Juris Romani inhaerent; secundum quam matris tutela, non
ex materna potestate, sed ex proximitate (§. 20.) fluit, quare tutela ma-
tris pro legitima habetur (§. cit.), quæ quidem legitime & dativæ præ-
ferenda tutela, non autem testamentariæ. Sin itaque Juris Germanici
assumitur principium, secundum quod educatio liberorum, & honorum
administratio, vi maternæ potestatis, matri competit (§. 25. not. *), con-
cedes, in liberos tutelam tunc cadere non posse (§. 7 & 18.), & matris
potestatem tutelam excludere testamentariam. Afferunt quidam Doctores
tutorem a patre in testamento datum excludere matrem, id cum
aliis Doctoribus i) mihi tamen negandum videtur, cum potestas maritalis
Jure Germanico talem non involvit vim atque efficaciam, ut mari-
tus uxori potestatem in liberos plane adimere possit: Id tamen con-
cedo patrem, & aviniam matri contutorem adungere posse, vel curatorem,
quod principiis Juris Germanici congruum esse videtur k), & ut mater,
liberorum suorum tutrix, consanguineos, atque propinquos in consilium
vocet, Jure Suecico l) expresse dispositum legimus.

Scholion 2. **) Si mater ad secunda transvolat vota, ex Juris Romani dispositione
a tutela coerceatur; Presumitur enim, affectionem tunc mutatum esse
maternam; ideoque primaria cadit ratio, ob quam Jus Romanum matri
vindi-

g) L. WISIGOTH. 4. 2. 13.

h) EYBEN de Tut. famin. memb. 5. Th. 6. HAHN de Tut. Matern. Posf. 46.

i) BALD. L. 1. Conf. 175. NEURNHAGEN in Tract. de Viduar. jure noviss.
Sect. 30. Lit. C. k) LUDEWIG de Tutela Materna.

l) Gistermuls Balff. cap. II. & LOCCENIUS in Synops. Diss. 5. Qu. 7. Ex-
ercit. Jur. 5. Th. 14.

vindicavit tutelam, quæ in singulari matris erga liberos posita est affectione. Nonnulli, & in hoc casu, sequuntur Jureconfulti Juris Romani dispositionem, principiorum Juris Germanici plane immemores, & contendunt, tutelam matris, secundas si contraxerit nuptias, per se expirare *m*). Alii autem, qui ad genuina, veraque juris Germanici respiciunt principia, non aliter, quam ut matris tutela per secundas finiri non queat nuptias, asserere possunt *n*), quod & legibus Suiæ-Gothicis conveniens *o*).

§. 31.

Discutiendum adhuc erit, priusquam ulterius progredior, an avo, An avus aviaque, qui nepotes in testamento heredes scripsit, vel legati, aut aviaque nepotibus in parentum potestate constitutis tutorem dare valeant testamentarium, si illos simul heredes scripserint?

deicommissi titulo, nonnulla assignavit bona, tutores constituere testamentarios liceat, quamvis in patris, vel matris contineantur potestate. Quod omnino erit negandum. Cura enim atque parentum tutela, quæ est optima, reliquos excludit tutores (§. 18.). 2. Nepotes, qui in patris, matrisve degunt potestate, non sui, sed alieni sunt juris; Personis alieni juris nullus constitui potest tutor (§. 7.), ergo & nepotes, qui in parentum vivunt potestate, ab avo, aviaque tutores recipere nequeunt testamentarios. 3. Educatio liberorum ad parentes pertinet necessario (§. 25.), tutor igitur ab avo, aviaque datus, a parentibus ab educatione excluderetur; Tutorem autem, cui non competeret facultas educandi pupillos, sibi cogitare velle, est contradictorium (§. 5.), inde patebit, avum, aviamque nepotibus in parentum potestate constitutis, tutorem dare non posse testamentarium. 4. Ultimam denique, quod proxime concludit, argumentum, in eo positum est, quod tutori ab avo, vel avia dato, competere nequeat facultas bona, in testamento ad nepotes translata, administrandi. Nepotibus enim in hæc bona dominium diversum competit atque separatim, a rebus, in quas pater exercet dominium; Res autem quas liberi jure tenent dominii, diversum a patris dominio, Peculium audit: Hereditas igitur ab avo, aviaque nepotibus relicta, refertur ad peculium. Peculium autem quod non ex ære patris, sed aliunde proficiscitur, Adventitium dicitur; Quod

m) SANDE L. 2. Decis. Tit. 9. Def. 3.

n) ENGAUS *J. C. Germ. Lib. I. Tit. XXV. §. CCCCIX. & STRYCK. De Tut. mat. Principum Imperii.*

o) Gisternius *Balk C. II. & LOCCENIUS in Synops. Juris Diss. 4. qu. 6.*

p) *L. fin. §. 3. C. de Bon. qua Liberis.*

Quod itaque avus, aviaque nepotibus suis in testamento designavit, ad peculium pertinet adventitium. Patri *) autem bonorum liberorum adventitorum libera competit administratio, quæ est patriæ potestatis effectus q): Hinc sequitur, ut pater tutorem, ab avo aviaque, ob rem in testamento assignatam, datum, a tutela excludat, dum tutor horum bonorum administrationem, quæ ad patrem respicit, sibi vindicare non potest r).

Scholion.

*) Jure quamvis Romano peculiorum adventitorum patri competebat administratio, matri illa tamen denegabatur, cum nulla in liberos gauderet potestate, quare nec effectus, ex illa scaturientes potestate, in eam redundare poterant. Jure tamen Germanico peculiorum adventitorum matri vindicanda est administratio, ob potestatem maternam, quam Jus Germanicum matri concedit (§. 25.); Quod igitur in spha de patre dictum, de matre etiam secundum Jus Germanicum erit intelligendum.

Afferuntur
exceptiones
nonnullæ.

§. 32.
Nonnullas, præcedenti in paragrapho dicta, admittunt exceptiones. A principis enim Juris Germanici non abhorret, si matri, quæ vi suæ potestatis maternæ tutelam administrat liberorum (§. 30.), adjungatur contutor, vel curator, quem nonnullæ efflagitant atque desiderant Germaniæ leges s), nec ulla obstat dubitandi ratio, quare nec avus, aviaque in testamentis suis, si pars præsertim hæreditatis nepotibus esset assignata, contutorem matri adjungere possent, vel curatorem. Leges enim generaliter disponunt, nec expresse, ut contutor, vel curator ex agnatorum, cognatorumve desumatur numero, aut a magistratu constituatur, efflagitant. Quamvis quidem avus, ob hereditatem in testamento nepotibus relictam, illis, quam diu in parentum continentur potestate, tutorem constituere non valet, parentibus tamen administrationem bonorum testamento assignatorum adimere, & alteri conferre potest. Illa enim bona inter peculia referuntur adventitia (§. 31.) in illis autem peculis, a personæ constituentis dependet voluntate, an parentibus administrationem hujus peculii concedere velit, vel alteri conferre, inde sequitur, ut avus in bonis testamento nepotibus collatis, parentibus detrahere possit administrationem, & ad illam suscipiendam curatorem constituere valeat t).

q) L. 6. C. eod. Tit.

r) §. 1. Inst. Per quas Pers. cuique acquir.

s) JUS PRUT. L. 2. Tit. 6. Art. 2. §. fin. IUS HAMB. Part. 3. Tit. 6. art. 5. & CARPZ. P. 4. C. 11. Def. 12.

t) per. arg. Nov. 117. C. 1. L. ff. §. 1. C. De bon. quæ lib.

§. 33.

Raro quamvis quidem in foro obvieniã adoptio atque arrogatio, Tutores non plane tamen extra usum non est u), nec veteribus Germaniã incognita erat; Adoptionis enim usus inter Francos præsertim, Gothos, atque Longobardos, per baptismum, barbam, clypeos, equos, hastam, aliaque signa bellica adoptantes, invaluit v). Cum autem adoptio plena, & arrogatio patriam fundat potestatem (§. 19.), nepotes autem in patria constituti potestate, ab avo aviaque tutorem recipere nequeant testamentarium (§. 13. 18. 29 & 30.), sequitur ut avus aviaque nepotibus arrogatis, vel plene adoptatis tutorem constituere testamentarium non valeant.

§. 34.

Determinavi hucusque in quantum avo aviaque nepotibus in parentum potestate constitutis, Jure Germanico, tutores conferre liceat avus aviaque testamentarios, perquirendum adhuc itaque erit, in quantum nepotibus emancipatis tutores constituere valeant testamentarios, horum quamvis parentes adhuc vivant. Parentes liberos emancipantes, tutorem constituant emancipatos, Jure Germanico, sibi vindicare nequeunt; Emancipatio enim romana, fatentibus omnibus Jurisconsultis, extra usum est; & Jus Patronatus plane cessat. Ob sanguinis autem proximitatem legitimam subeunt parentes tutelam (§. 18.). Cum autem tutela legitima nondum suscepta, a tutela excludatur testamentaria (§. 21.), consequens est, & avus aviaque nepotibus, a parentibus emancipatis, tutorem constituere valeant testamentarium, qui a tutela legitima, nondum suscepta, coercet parentes.

Exceptiones, quas hæc generalis admittit regula, longa ut afferam serie superfluum duco.

§. 35.

Sin autem parentes liberorum emancipatorum jamjam suscep- Avus avia- runt tutelam, vel alius tutor illis constitutus esset, testamentarius ad- que nepoti- mitti amplius non potest tutor (§. 22.), fuit inde, ut avus aviaque ne- bus emanci- potibus emancipatis, in parentum tutela actu constitutis, tutorem dare patris in tute- la parentum D nequeant actu constitu-

u) HOPPIUS in *Comm. ad Inst. Tit. XI. §. 1.*

v) EVERH. OTTO *Jurisp. Symb. exerc. III. c. 7. § 8 & 9.* KULPIS. *de Adopt. & emancip. c. 1. §. 15 sqq.* L. LONGOBARD. II. 16. 1.

tis, tutores nequeant testamentarium. Nonnulli tamen excipiendi sunt casus; quæ ex supra allatis concipiendæ erunt exceptiones: 1. Si pater ob grave tutelæ gemiscit onus, ideoque quo contutor detur desideraret, quo casu ab avo aviaque tutor patri adjungi poterit testamentarius (§. 21.). 2. Si mater liberorum gerit tutelam, tunc & avus contutorem matri subordinare potest (§. 32.). Denique 3. Si avus, aviaque sub illa conditione, finita parentum tutela, tutorem constituerunt testamentarium (§. 21.).

§. 36.

nec illis, qui in tutela agnatorum vel extranei sunt Quod in §pho antecedenti dictum, applicandum etiam erit sine dubio, ad nepotes emancipatos, qui in parentum quidem haud continentur tutela, sed quæ ad legitimos agnatos, cognatosve delata est, vel auctoritate magistratus extraneo injuncta; Quia tutorem habenti tutor constitui non potest (§. 20.), nisi in casu primo & secundo §. 35. prolato.

§. 37.

Afferuntur nonnullæ quaestiones resolvendæ.

Priusquam Dissertationi finem imponam, nonnullæ restant quaestiones resolvendæ, nempe; An avus aviaque Jure Germanico, nepotibus, hæreditatem, legatum aut fideicommissum relinquere debeant, dum illis tutores constituerunt testamentarios? An nepotes, in parentum potestate constituti, legatum, sub illa conditione relictum, ut tutorem accipiant, capiant? An in testamento solemnî, vel minus solemnî tutores ab avo dandi sint? & denique an tutelam subeat tutor nepotibus datus, si testamentum corruat?

§. 38.

Resolvitur prima quaestio.

Pater, qua sub appellatione & avus comprehenditur (§. 12. n. *), liberis exheredatis tutorem constituere valet testamentarium x). Mater autem, quod de avia etiam prædicandum, ultra legitimam liberos heredes instituire obligata est, si tutorem illis constituere vellet testamentarium (§. 22.). Ille autem Juris Romani rigor paululum dein limitatus est, ita ut matri, aviaque liberis nepotibusve tutores dandi testamentarios concessa sit facultas, quantumvis nihil plane illis reliquerint (§. cit.), ille tamen defectus per magistratus confirmationem sanandus

x) L. 4. ff. de Test. Tut. HOB. Diff. Lib. 2. Diff. 4. §. 228.

nandus est, alias quamvis tutela subsistat (§. cit.): Quod Jure Germanico firmiter asserendum erit jure, cum tutores testamentarii non rite dati haud indigeant, ob defectum in modo dandi commissum, confirmatione, quæ Juri Germanico plane incognita (§. 28.), sed quamvis in modo constituendi defectus obvius est, tutela tamen sine confirmatione subsistit: Ex hisce præsuppositis omnino inferri poterit, tam avum, quam aviam nepotibus tutorem constituere posse testamentarium, quamvis heredes illos non scripserint, nec quidquam in testamento illis reliquerint, nec tutores ita dati Jure Germanico ulla indigent confirmatione: Tali nempe, quam Jus Romanum ob defectum in modo dandi commissum efflagitat.

§. 39.

Legatum, cum quo defunctus conditionem conjunxit impossibili^{2da} quaestio. lem, ita subsistit, ut conditio pro non adjecta habeatur y): Id est; Legatum capitur, ac si nulla conditio illi esset adjuncta. Ut liberi, in parentum viventes potestate, recipiant tutorem, contradictionem involvit (§. 18 & 31.), quod contradictionem autem involvit est impossibile; Conditio igitur, sub qua avus aviaque nepotibus, in parentum potestate constitutis, legatum assignavit, ut simul recipiant tutorem in testamento datum, inter hypothetice impossibiles ponenda est, ideoque pro non adjecta habenda, quam ob rem nepotes capiunt legatum, quamvis non recipiant tutorem ab avo, aviaque in testamento constitutum.

§. 40.

Ad tutelæ testamentariæ essentiam pertinet, ut tutor testamentari^{3tia} quaestio. rius in testamento, vel codicillo testamento confirmato, detur (p. Def. & §.): Avus itaque aviaque in testamento condito, vel codicillo testamento confirmato, nepotibus, tutorem consignare tenentur. Quum autem dispositio parentum inter liberos non testamentum desiderat solemne, sed minus solemne z), avi autem aviaque dispositio ad nepotum tutelam respiciens, omnino pro parentum dispositione inter liberos reputanda est, sequitur, ut in testamento minus solemniter avus aviaque nepotibus tutores constituere valeant.

*) Jure

y) L. 1. §. 14 & 15. ff. de Cond. Institutionum.

z) Lib. 21. §. 1. C. De Test. Nov. 107. Cap. 1.

Scholien. *) Jure autem Romano tutores a parentibus in testamento minus solemniter dati, confirmatione magistratus indigebant a), quae autem, ut mihi videtur, hodie cessat (§. 28.), quamvis Scabini *Lippsenses* b), *Helmsladenses* c) & alii Doctores illam efflagitaverint.

§. 41.

4ta resolvi-
tur quaestio.

Multis variisque testamenta infringuntur modis. Alia sunt nulla seu injusta, alia irrita, & destituta, alia rumpuntur. Quum autem omnia testamenti capita, id est, omne quod in testamento dispositum legitimum, corrumpant, si testamentum irritum factum, vel destitutum vel ruptum est d), sequitur omnino, ut tunc etiam, omne, quod defunctus de tutela disposuit, corrumpat, ideoque & tutor, ab avo aviaque in testamento rupto, irrito vel destituito datus nepotibus, ad tutelam accedere nequeat. Quamvis quidem in testamento nullo Jure Digestorum atque Codicis non heredis solum institutio, sed reliqua etiam testamenti capita corrumpant, id Jure tamen novo ita mutatum est; ut descendendum & ascendendum querela institutionem tantum impugnet e), fratrum autem tam heredis institutionem, quam reliqua testamenti capita f); In priori itaque casu heredis institutio modo corrumpitur, reliqua autem testamenti capita intacta remanent, in posteriori autem totum rescinditur testamentum. Hinc pronum fuit alveo, quod tutor testamentarius ab avo aviaque datus ad tutelam sit admittendus, quamvis testamentum ob nullitatem a descendentibus esset impugnatum, coercendus autem, si fratres sororesve querelam moverunt nullitatis vel inofficiosi testamenti.

a) L. 2. C. De Confirm. Tut.

b) CARPZ. L. 2. Resp. 85.

c) HAHN ad Wesenb. Tit. de Test. Tut. num. 2.

d) Tit. ff. III. L. XXVIII.

e) N. 115. C. 3. in fin. & C. 4. in fin.

f) RIEMER Dec. 7. qu. 2. BACH. in Pr. I. de inoff. Test. n. 7. Novell. 22. Cap. 47.

ERROR. §. 9. lin. 1. pro *definitio*: lege *definitione*.

ULB Halle

3

003 017 133

86

1757

Q. D. T. O. B. V.
DISSERTATIO JURIDICA
QUESTIONEM EXHIBENS:

AN
AVO, AVIÆQUE NEPOTIBUS
TUTORES CONSTITUERE TE-
STAMENTARIOS LICEAT, VIVIS ADHUC
ILLORUM PARENTIBUS?

QUAM

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,
DOMINO
ADOLPHO FRIDERICO IV.

DUCE MEGAPOLIS REGNANTE,
PRINCIPE VANDALIE, SVERINI ET RACEBURGI, COMITE SVERINENSI,
TERRARUM ROSTOCHII ET STARGARDIÆ DYNASTA &c.
ORDINIS SERAPHINORUM ET AQVILE ALBÆ EQVITE AURATO.

ANNUENTE INCLYTA FACULTATE JURIDICA
PRÆSIDE

CHRIST. NIC. SCHLICHTKRULL,
JURIS UTRIVSQUE DOCT. ET SUMM. REG. TRIB. ADVQC.
PUBLICO ERUDITORUM EXAMINI

DIE XXI. JUNII ANNO MDCCLVII.
SUBMITTIT

JOHANNES JACOBUS SCHULTZ,
L. L. CULTOR.

GRYPHISWALDIÆ STANNIS STRUCKIANIS.

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

Farbkarte #13

B.I.G.

Centimetres

Inches